

protokołu oraz wyjaśnienia w sprawach objętych zakresem kontroli.

2. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, w celu ich wyjaśnienia organ nadzoru może zarządzić podjęcie dodatkowych czynności kontrolnych.

3. Dodatkowe czynności kontrolne przeprowadza się w terminie 30 dni od dnia ich podjęcia.

4. Informacje o sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń załącza się do protokołu kontroli.

5. O sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń organ nadzoru informuje zakład ubezpieczeń w terminie 14 dni od dnia doręczenia zastrzeżeń albo od dnia zakończenia dodatkowych czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 2.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

Minister Finansów: w z. *W. Ciesielski*

2146

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia 9 grudnia 2003 r.

w sprawie kontroli działalności i stanu majątkowego podmiotów prowadzących działalność brokerską

Na podstawie art. 35 ust. 6 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. Nr 124, poz. 1154) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe zasady, zakres i tryb przeprowadzania kontroli podmiotów prowadzących działalność brokerską przez Komisję Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych, zwaną dalej „organem nadzoru”.

§ 2. Do zakresu kontroli należy sprawdzanie działalności i stanu majątkowego podmiotów prowadzących działalność brokerską oraz stwierdzanie zgodności prowadzonej działalności z prawem oraz uzyskanym zezwoleniem.

§ 3. 1. Czynności kontrolne powinny zostać przeprowadzone w terminie nie dłuższym niż 60 dni od dnia rozpoczęcia kontroli, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Przedłużenie terminu czynności kontrolnych, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić w szczególności, jeżeli nie przeprowadzono wszystkich niezbędnych czynności kontrolnych bądź nie wyjaśniono wszystkich istotnych okoliczności, nie dłużej jednak niż o 30 dni.

3. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 2, nie zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności, organ nadzoru może na wniosek Przewodniczącego or-

ganu nadzoru, w drodze uchwały, przedłużyć termin czynności kontrolnych, nie dłużej jednak niż o 30 dni.

§ 4. 1. Kontrolę przeprowadza zespół inspekcyjny na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wydanego przez organ nadzoru. Zespół inspekcyjny składa się z co najmniej dwóch inspektorów.

2. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli zawiera:

- 1) wskazanie podstawy prawnej przeprowadzenia kontroli;
- 2) imiona i nazwiska inspektorów, rodzaje i numery dokumentów potwierdzających tożsamość inspektorów oraz wskazanie inspektora kierującego zespołem inspekcyjnym;
- 3) nazwę podmiotu prowadzącego działalność brokerską;
- 4) zakres kontroli oraz miejsce przeprowadzania kontroli;
- 5) termin, w którym przeprowadzane będą czynności kontrolne.

3. Organ nadzoru niezwłocznie informuje pisemnie podmiot prowadzący działalność brokerską o wydłużeniu terminu przeprowadzania czynności kontrolnych.

4. W trakcie przeprowadzania kontroli organ nadzoru może zmienić zakres kontroli oraz miejsce przeprowadzenia kontroli, o czym niezwłocznie informuje pisemnie podmiot prowadzący działalność brokerską.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej — instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 32, poz. 301, Nr 43, poz. 378 i Nr 93, poz. 834).

§ 5. 1. Inspektor podlega wyłączeniu od udziału w kontroli, jeżeli ustalenia kontroli mogłyby oddziaływać na jego prawa lub obowiązki albo prawa lub obowiązki jego małżonka lub osoby pozostającej z nim faktycznie we wspólnym pożyciu, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia bądź osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli.

2. Inspektor może być wyłączony również w razie stwierdzenia innych przyczyn, które mogłyby wywołać wątpliwości co do jego bezstronności.

3. Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 1 i 2, ujawnią się w toku kontroli, inspektor powstrzymuje się od dalszych czynności i zawiadamia o tym niezwłocznie organ nadzoru.

4. Wyłączony inspektor powinien podejmować jedynie czynności niecierpiące zwłoki, ze względu na interes publiczny lub ważny interes podmiotu prowadzącego działalność brokerską.

5. O wyłączeniu od udziału w kontroli postanawia organ nadzoru z urzędu albo na wniosek podmiotu prowadzącego działalność brokerską lub na wniosek inspektora. Organ nadzoru, postanawiając o wyłączeniu inspektora, uzupełnia skład zespołu inspekcyjnego, a także zmienia odpowiednio upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz niezwłocznie pisemnie informuje podmiot prowadzący działalność brokerską o dokonanej zmianie.

6. Z ważnych przyczyn, organ nadzoru może zmienić skład osobowy zespołu inspekcyjnego także w przypadkach innych niż określone w ust. 1 i 2.

§ 6. 1. Kontrola jest prowadzona od dnia doręczenia podmiotowi prowadzącemu działalność brokerską upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

2. Organ nadzoru, określając termin, w którym przeprowadzane będą czynności kontrolne, uwzględnia w szczególności zakres kontroli, miejsce przeprowadzania kontroli oraz skalę prowadzonej przez kontrolowanego działalności.

3. Za dzień zakończenia kontroli uważa się dzień doręczenia podmiotowi prowadzącemu działalność brokerską informacji o sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń zgodnie z § 15 ust. 5, a w przypadku gdy zastrzeżenia nie zostały zgłoszone, dzień następujący po upływie terminu na zgłoszenie zastrzeżeń zgodnie z § 15 ust. 1.

§ 7. 1. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli doręcza się podmiotowi prowadzącemu działalność brokerską najpóźniej przed podjęciem przez inspektorów pierwszych czynności kontrolnych.

2. Jeżeli podmiot prowadzący działalność brokerską uchyli się od odebrania upoważnienia do przeprowadzenia kontroli doręczanego przez inspektora kierującego zespołem inspekcyjnym lub odmawia potwierdzenia doręczenia, inspektor kierujący zespołem in-

spekcyjnym sam stwierdza datę doręczenia oraz przyczynę braku potwierdzenia przez podmiot prowadzący działalność brokerską doręczenia upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, a doręczenie uważa się za skuteczne. Fakt ten zostaje odnotowany w protokole kontroli.

3. Przed podjęciem pierwszych czynności kontrolnych inspektorzy okazują podmiotowi prowadzącemu działalność brokerską dokumenty potwierdzające ich tożsamość. Inspektor kierujący zespołem inspekcyjnym informuje także o prawach i obowiązkach podmiotu prowadzącego działalność brokerską związanych z przeprowadzaną kontrolą.

§ 8. 1. Kontrola przeprowadzana jest w miejscu prowadzenia działalności przez podmiot prowadzący działalność brokerską, w dniach i godzinach jego pracy.

2. Po uzgodnieniu z podmiotem prowadzącym działalność brokerską, kontrola może być przeprowadzona poza godzinami jego pracy w dni robocze.

3. Kontrola może być przeprowadzona z udziałem podmiotu prowadzącego działalność brokerską lub jego upoważnionego pracownika w siedzibie organu nadzoru.

§ 9. 1. Podmiot prowadzący działalność brokerską zapewnia zespołowi inspekcyjnemu warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzania kontroli.

2. Podczas kontroli podmiot prowadzący działalność brokerską zapewnia inspektorom:

- 1) wstęp do wszystkich pomieszczeń kontrolowanego;
- 2) w miarę możliwości, swobodny dostęp do oddzielnego pomieszczenia biurowego oraz środków łączności;
- 3) wgląd do wszelkich dokumentów kontrolowanego podmiotu prowadzącego działalność brokerską oraz wymagane kopie, odpisy i wyciągi z tych dokumentów;
- 4) wgląd do danych zawartych w systemach informacyjnych oraz wymagane kopie lub wyciągi z tych danych, w tym również w formie elektronicznej;
- 5) uzyskanie wyjaśnień ustnych lub pisemnych od podmiotu prowadzącego działalność brokerską lub jego pracowników, w tym w miarę możliwości w formie elektronicznej;
- 6) sporządzenie niezbędnych danych na żądanie inspektorów, w tym również w miarę możliwości w formie elektronicznej;
- 7) możliwość zabezpieczenia dokumentów i innych dowodów.

3. Podmiot prowadzący działalność brokerską lub upoważniony przez niego pracownik ma prawo

uczestniczyć w czynnościach, o których mowa w ust. 2 pkt 3—7.

4. Materiały sporządzane przez podmiot prowadzący działalność brokerską na potrzeby przeprowadzanej kontroli powinny być podpisane przez osoby upoważnione do ich sporządzania. W przypadku odmowy dokonania tych czynności inspektor sporządza stosowną adnotację na tych materiałach.

5. W okresie trwania kontroli podmiot prowadzący działalność brokerską jest zobowiązany do niezwłocznego wypełniania obowiązków, o których mowa w ust. 1.

§ 10. Zebrane w toku kontroli dowody mogą być zabezpieczane poprzez:

- 1) oddanie na przechowanie podmiotowi prowadzącemu działalność brokerską lub upoważnionemu przez niego pracownikowi za pokwitowaniem;
- 2) przechowanie w siedzibie podmiotu prowadzącego działalność brokerską w oddzielnym, zamkniętym i opieczętowanym pomieszczeniu;
- 3) zabranie od podmiotu prowadzącego działalność brokerską za pokwitowaniem.

§ 11. 1. Ustaleń kontroli dokonuje się na podstawie dowodów.

2. Do dowodów zalicza się w szczególności:

- 1) dokumenty;
- 2) dane i informacje umieszczone w systemach informatycznych podmiotu prowadzącego działalność brokerską;
- 3) dowody rzeczowe;
- 4) oświadczenia, informacje i wyjaśnienia złożone przez podmiot prowadzący działalność brokerską lub jego upoważnionych pracowników;
- 5) oświadczenia osób trzecich;
- 6) opinie ekspertów;
- 7) wyniki oględzin;
- 8) inne materiały będące przedmiotem kontroli, które mogą przyczynić się do stwierdzenia stanu faktycznego w zakresie objętym kontrolą.

3. Organ nadzoru przed podpisaniem protokołu, o którym mowa w § 12 ust. 1, zapewnia podmiotowi prowadzącemu działalność brokerską możliwość zapoznania się oraz ustosunkowania się do materiałów, będących dowodami w kontroli, które nie zostały używane w toku kontroli.

4. Dowody uzyskane w toku kontroli są przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp do nich bez zgody inspektora kierującego zespołem inspekcyjnym.

5. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 4, nie dotyczy inspektorów wchodzących w skład zespołu inspekcyjnego.

§ 12. 1. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół kontroli.

2. Protokół kontroli zawiera w szczególności:

- 1) nazwę i siedzibę podmiotu prowadzącego działalność brokerską;
- 2) datę i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz jego zmiany;
- 3) miejsce i datę przeprowadzania czynności kontrolnych;
- 4) imiona i nazwiska inspektorów przeprowadzających kontrolę;
- 5) określenie zakresu kontroli;
- 6) imiona i nazwiska oraz stanowiska służbowe osób składających oświadczenia oraz udzielających informacji i wyjaśnień w toku kontroli;
- 7) opis dokonanych czynności oraz ustalenia stanu faktycznego;
- 8) wzmiankę o poinformowaniu podmiotu prowadzącego działalność brokerską o przysługujących mu prawach i obowiązkach;
- 9) wykaz załączników z podaniem nazwy i cech każdego załącznika;
- 10) miejsce i datę sporządzenia protokołu.

§ 13. 1. Protokół kontroli sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden egzemplarz doręcza się podmiotowi prowadzącemu działalność brokerską.

2. Przed doręczeniem protokołu podmiotowi prowadzącemu działalność brokerską inspektor kierujący zespołem inspekcyjnym podpisuje oba egzemplarze protokołu kontroli.

3. Do doręczenia protokołu kontroli odpowiednio stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące doręczeń, z zastrzeżeniem że organ nadzoru może uznać protokół za doręczony w przypadku, gdy broker uchyla się od odebrania protokołu.

§ 14. 1. Po podpisaniu protokołu kontroli nie dokonuje się w protokole żadnych poprawek i dopisków, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Oczywiście omyłki pisarskie prostuje inspektor kierujący zespołem inspekcyjnym, parafując sprostowania. Organ nadzoru o sprostowaniu oczywistych omyłek pisarskich informuje pisemnie podmiot prowadzący działalność brokerską.

§ 15. 1. W terminie 14 dni od dnia doręczenia protokołu kontroli podmiot prowadzący działalność bro-

kerską może zgłosić organowi nadzoru pisemne zastrzeżenia i uwagi do treści protokołu oraz wyjaśnienia w sprawach objętych zakresem kontroli.

2. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, w celu ich wyjaśnienia organ nadzoru może zarządzić podjęcie dodatkowych czynności kontrolnych.

3. Dodatkowe czynności kontrolne przeprowadza się w terminie 30 dni od dnia ich podjęcia.

4. Informacje o sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń załącza się do protokołu kontroli.

5. O sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń organ nadzoru informuje podmiot prowadzący działalność brokerską w terminie 14 dni od dnia doręczenia zastrzeżeń albo od dnia zakończenia dodatkowych czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 2.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

Minister Finansów: w z. *W. Ciesielski*

2147

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia 10 grudnia 2003 r.

w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków

Na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 oraz z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152 i Nr 139, poz. 1324) zarządza się, co następuje:

§ 1. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa o rachunkowości — ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
- 2) ekspozycje kredytowe — bilansowe należności z tytułu kredytów i pożyczek, skupionych wierzytelności, czeków i weksli, zrealizowanych gwarancji, innych wierzytelności o podobnym charakterze oraz udzielone zobowiązania pozabilansowe o charakterze finansowym i gwarancyjnym, z wyłączeniem:
  - a) odsetek i prowizji, także skapitalizowanych,
  - b) wierzytelności od podmiotów zależnych od banku, jeżeli:
    - zaangażowanie kapitałowe banku w te podmioty wycenione jest metodą praw własności, na podstawie art. 63 ustawy o rachunkowości, oraz
    - poziom rezerw tworzonych przez te podmioty jest nie niższy niż poziom obliczony zgod-

nie z zasadami określonymi w rozporządzeniu;

- 3) ekspozycje kredytowe wobec Skarbu Państwa — ekspozycje kredytowe wynikające z umów zawartych przez osoby uprawnione do reprezentowania Skarbu Państwa;
- 4) pożyczki i kredyty detaliczne — ekspozycje kredytowe wobec osób fizycznych, udzielone na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego, z wyłączeniem pożyczek i kredytów mieszkaniowych, pożyczek i kredytów hipotecznych oraz zobowiązań pozabilansowych;
- 5) pożyczki i kredyty mieszkaniowe — ekspozycje kredytowe wobec osób fizycznych wynikające z finansowania niezwiązanego z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego:
  - a) nabycia, budowy, przebudowy, rozbudowy lub nadbudowy domu albo lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość,
  - b) nabycia spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego lub prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej albo prawa odrębnej własności lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej,
  - c) remontu domu albo lokalu, o których mowa w lit. a i b,
  - d) nabycia działki budowlanej lub jej części pod budowę domu jednorodzinnego lub budynku mieszkalnego, w którym jest lub ma być położony lokal mieszkalny,

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej — finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 32, poz. 301, Nr 43, poz. 378 i Nr 93, poz. 834).